

Internationale ontwikkelingen voor het mbo

iets van te leren?

MBO in ons land... en 'ergens anders'

- ▶ Nederland wordt gewaardeerd om zijn mbo, de combinatie van school en praktijk in de BOL - en het hebben van BBL
- ▶ Nederland wordt vaak in 1 adem genoemd met Duitsland en Zwitserland (en andere landen die ook een landelijke mbo-organisatie hebben...)
- ▶ In het algemeen: nadruk op combinatie van werken en leren (work-placement, work-based learning / dual education / apprenticeships)
En: baan en studeren i.p.v. studeren en een baan zoeken

Wat specifieke aspecten...

- ▶ Hier MBO, internationaal VET = Vocational Education and Training
- ▶ Wij hebben vooral, denkend aan MBO: VE
- ▶ T zit in het private aanbod - dus MBO Raad en NRTTO in ons land
- ▶ In Nederland kennen we een directe doorstroom van mbo naar hbo - en dat vindt men in allerlei landen 'opmerkelijk'
- ▶ Vlaanderen: SBO + schakelen = nu naar HBO5
- ▶ Duitsland: geen sprake van...
- ▶ Engeland: I-VET, C-VET, enz. - eigen doorlopende leerlijnen

Higher VET

- ▶ We hebben nu dus:
  - mbo-4 naar de arbeidsmarkt
  - mbo4 naar Ad
  - mbo-4 naar de Bachelor
- ▶ Dat kan direct en indirect
- ▶ Dus mbo is afhankelijk van hbo als het gaat om formele voortzettingen
- ▶ Wel allemaal certificaten e.d. op hogere niveaus - maar die kunnen alleen aan het NLQF worden gekoppeld
- ▶ Veel landen kennen, vanwege de eigenheid van het mbo, een mbo-5 (VET5) - Higher VET - een bundelprogramma als bedrijfsopleiding op 5

Work-based learning (1)

- ▶ Ontwikkeling in diverse landen: meer denken aan een baan met studie dan een baan na een studie...
- ▶ Redenen: lenen door studenten, minder bekostiging overheid, meer concurrentie op een bepaald niveau, tekort aan bepaalde opgeleiden, meer invloed van werkgevers op de studie...
- ▶ Voorbeelden waarbij dit 'duale' systeem een historie kent, zijn natuurlijk Duitsland en Zwitserland
- ▶ In opkomst in landen die uit een economische crisis moeten klimmen (denk aan Oost-Europa, met steun van de EU), en...
- ▶ In landen waarbij het formele onderwijs niet of niet meer door de overheid wordt bekostigd: VS en Engeland

Work-based learning (2)

- ▶ Opmerkelijke ontwikkelingen...
- ▶ In Europa promoot de Europese Commissie de vorm 'apprenticeship'
- ▶ In de meest ultieme vorm is work-based learning: Baan + Bedrijfsopleiding, te linken aan een niveau en te garanderen door een formele aanbieder
- ▶ In Duitsland wil het werkveld ook duaal-VET op niveaus 5 en 6... maar het hoger onderwijs blokkeert dit op het politieke niveau - en komen HO-instellingen met eigen systemen
- ▶ In Engeland is een apprentice op niveau 5 en 6 een kruising van de Duitse mbo'er en de Nederlandse BBL'er: aangepast aan de wensen van het bedrijf en ingevuld op basis van het format dat nodig is voor een formeel diploma
- ▶ In de VS hebben de kosten voor een student het maximum bereikt, en willen diverse staten nu ook overgaan op 'apprenticeships'

Nederland

- ▶ Wij hebben mbo-4, en dan de Ad (en de Bachelor)
- ▶ Is dat voldoende, in de toekomst?
- ▶ Moeten er 'duale routes' komen die in het verlengde van mbo-4 liggen (en dus niet een tweejarige route zijn die toegang geven tot de Bachelor - komt er een nieuwe knip bij?)...
- ▶ Moeten deze dan door mbo-instellingen worden aangeboden - in een private setting?
- ▶ Zullen de werkgevers dan kiezen voor mbo-5 of voor een Ad? Wat zijn hierbij de criteria die bedrijven hanteren en welke zaken wegen het zwaarst?

Denken uit de student

- ▶ Wat zou de student eigenlijk willen na mbo-4?
- ▶ Kunnen we gebruikmaken van het NLQF, dus door het niveau te benadrukken?
- ▶ Kunnen in mbo-5 certificaten worden opgenomen?
- ▶ We weten dat een Ad geen bedrijfsopleiding mag zijn, dus ontstaat er een 'gat in het systeem'?

- ▶ Kan het leiden tot een verdeling van de markt op niveau5:
  - duaal MBO5 en dan vrijstellingen verdienen voor de Ad
  - Ad in voltijd en deeltijd en de duale hbo-vorm (geen BBL!)?